

Magyar Táncművészeti Főiskola Nádasi Ferenc Gimnáziuma

Művészettörténet

MŰVÉSZETTÖRTÉNET

11–12. évfolyam

Iskolánk, a Nádasi Ferenc Gimnázium helyi tanterve a Magyar Táncművészeti Főiskola képzésrendjéhez igazodva nagy hangsúlyt helyez a jövő táncművészeinek, táncpedagógusainak művészeti nevelésére. Sajátos helyzeténél fogva, azaz a 11-12. osztályosok kettős jogviszonyához alkalmazkodva, kiemelten fontosnak tartja a művészeti tárgyak oktatását. Ezért magasabb óraszámában, több tantárgy keretében (ld.: vizuális kultúra helyett **művészettörténet**, dráma és tánc helyett tánc történet /vagy cirkusz történet/, ének-zene helyett zenetörténet, valamint mozgóképkultúra és médiaismeret) az adott területet jól ismerő, nagy gyakorlattal rendelkező szaktanárok heti 2-2 órában igyekeznek a szükséges (szak) ismereteket átadni, s a művészpályához nélkülözhetetlen készségeket kialakítani, illetve továbbfejleszteni.

Mivel ebben az életkorban a tanulók/hallgatók nagyfokú szakmai elfoglaltsága, leterheltsége (próbák, fellépések, különböző hazai és nemzetközi versenyek stb.) nem teszi lehetővé sem a rendszeres otthoni munkát, sem a korosztályuktól joggal elvárható rendszeres könyvtár-, múzeum-, vagy kiállítás látogatást, így az egyes szaktanároknak jobbjára, egy-egy múzeum és tárlatlátogatás beiktatása mellett, az adott órakeretben kell megoldaniuk az új ismeretek elsajátíttatását. A műélvezet és az értő befogadáshoz alapvetően szükséges szakismeretek mellett, esetünkben kiemelt feladat a vizuális igényesség, illetve a kreatív készség fejlesztése. Pedagógiai célkitűzésünk, hogy a vizuális művészeti alkotások árnyaltabb értelmezése és megítélése révén hathatós segítséget nyújtsunk a látható világ jelenségeinek megértéséhez, és környezetünk értő, igényes alakításához.

Mivel tanulóink/hallgatóink számára az alkotótevékenység gyakorlása ebben a szakaszban már főleg a szakmai feladatok minél professzionálisabb szintű megvalósítását célozza, az oktatott művészeti tárgyaknak is ehhez kell alkalmazkodniuk. A 11-12. osztályban egyre szaporodó fellépések, bemutatók, versenyek ellenére – és a mindenkori siker érdekében – is kívánatosnak tűnik a komplex, esetleges kutatómunkát igénylő feladatok megoldására ösztönözni a diákokat. Azonban épp ily fontos, hogy – az önálló tanulói utak bejárásával – a hatékony és önálló tanulás támogatásának is meg kell teremtenünk a lehetőséget. Továbbra is nagy hangsúlyt kap a kritikai, valamint az önálló problémamegoldó gondolkodás, illetve a szociális érzékenység fejlesztése, amely a felnőtté válás folyamatában jó előkészítése a hiteles társadalmi beilleszkedésnek.

A **művészettörténet** tantárgy keretében a spirális ismeretszerzés elvét követjük, mivel a nagy történelmi korszakok (az őskortól napjainkig) részletesebb tárgyalása lehetőséget nyújt – a korábbi, illetve párhuzamos ismeretek felidézése révén – a régi és új ismeretanyag szintetizálására. A kronológiailag egymást követő stílus(korszak)ok kiemelkedő (mű)emlékeinek tanulmányozása segíti a tanulókat a biztosabb tájékozódásban, az

a korábbi, illetve párhuzamos ismeretek felidézése révén – a régi és új ismeretanyag szintetizálására. A kronológiailag egymást követő stílus(korszak)ok kiemelkedő (mű)emlékeinek tanulmányozása segíti a tanulókat a biztosabb tájékozódásban, az összefüggések felismerésében. Emellett – a modern kor követelményeinek megfelelően – mind nagyobb szerepet kapnak az egyéni teljesítmények: a jelentős életművek, illetve a világhírű alkotók újító törekvései. A 9-10. évfolyam vizuális kultúra ismereteit felhasználva –valamint a NAT által előírt témakörökből a helyi művészettörténet tantervbe átemelve – a gimnázium 11-12. évfolyamán továbbra is a „**Kifejezés, Képzőművészet**”, illetve a „Tárgy- és környezetkultúra” témakörök fejlesztési feladatai kerülnek előtérbe. Esetünkben a „Vizuális kommunikáció” fejlesztési követelményei lényegesen csökkennek, mivel annak tartalmi és gyakorlati elemei a párhuzamosan oktatott mozgóképkultúra keretében kapnak nagyobb hangsúlyt.

Az iskola profiljának megfelelően a hagyományos képző- és iparművészeti ágak, technikák tanulmányozása során kiemelt figyelmet fordítunk a **mozgás- és táncbrázolások** fejlődésére, valamint az emberi test szerepére – annak vizuális-művészeti megjelenítésére a különböző korokban, kultúrákban –, különös tekintettel az egyes korszakok ideálját tükröző stílári változásokra. Mivel a tantárgy kultúráközvetítő szerepe a tánc-történethez és zenetörténethez hasonló jelentőséggel bír, így a tanulóknak lehetősége nyílik egy komplex látásmód elsajátítására. Kiemelt fontosságú az összegző, felhasználó jellegű tudás, ezért a művészettörténeti és művészetelméleti problémák, ismeretek összegző jellegű rendszerezése a cél.

A gimnázium 11–12. évfolyamán a tanuló felismeri, hogy a különböző vizuális művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosul benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Megérti az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális sokféleségét, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepét. Nyitott a műalkotások befogadására, képes a vizuális események önálló feldolgozására, életkorának megfelelő szintű értelmezésére, ennek során a művekben megjelenített témák, élethelyzetek, motívumok, formai megoldások közötti kapcsolódási pontokat azonosítani, többféle értelmezési kontextusban elhelyezni. A tanuló képes állóképi és intermediális karakterű megjelenítésre. Hajlandó kísérletezni új technikákkal, módszerekkel és anyagokkal. Képes a média által alkalmazott álló- és mozgóképi kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni, megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nem kívánatos tartalmak elhárítására. Képes továbbá az épített és természeti környezet értékelésére, kritikai megítélésére. Nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Képes arra, hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen. Együttműködik társaival, igényli és képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Problémamegoldó tevékenységét nagymértékben a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi.

11. évfolyam

74 óra

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Kifejezés, képzőművészet Érzelmek, hangulatok kifejezése	Órakeret6 óra
Előzetes tudás	Az alkotó tevékenységekben a síkbeli, térbeli kifejezőeszközök, a térábrázolási konvenciók, a szintani ismeretek megfelelő és önálló alkalmazása. Érzelmek, hangulatok megfogalmazása egyéni szín- és formavilágban.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Személyes gondolatok, érzelmek vizuális megjelenítése a vizuális kifejezés alapvető eszközeinek segítségével, saját kifejezési szándék érdekében is. Egyéni asszociációkra támaszkodó átírás, fokozás. Hagyományos és korszerű vizuális technikák alkalmazása. Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> - Látvány megjelenítése egyénileg választott kifejezési szándék (pl. feszültség, figyelemfelhívás, nyugalom) érdekében, a vizuális kifejezés eszközeinek tudatos alkalmazásával (pl. nézőpont, kompozíció, színhasználat, felületkialakítás). <ul style="list-style-type: none"> - Művészeti alkotások kifejező, sajátos átdolgozása, átírása, parafrázis készítése (pl. sík alkotás térbelivé alakítása, kép kiegészítése sajátos elemekkel vagy részletekkel, stílus- és műfajváltás, idő és karaktercserék). - Szöveges és képi elemek képi kompozícióba rendezése adott vagy tudatosan választott kifejezési szándék érdekében képzőművészeti példák (pl. dadaizmus, kortárs alkotók) alapján. 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i>szöveg és kép illusztratív, narratív kapcsolata.</p> <p><i>Ének-zene:</i>zenei élmény.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> jelenetek, <u>táncmozgások, összetett hatások.</u></p> <p><i>Informatika:</i>számítógép felhasználószintű alkalmazása.</p>

Kulcsfogalmak/fo galmak	Nonfiguratív megjelenítés, vizuális átírás, redukció, absztrakció, kiemelés, kontraszt, kompozíció, parafrázis, komplementer, vizuális narratív hatás, illusztratív hatás
--	---

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Kifejezés, képzőművészet Ábrázolás és stílus	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Megfigyelt téri helyzetek, forma, arány, fény és színviszonyok ábrázolása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Megfigyelt téri helyzetek, fény- és színviszonyok adott vagy választott célnak megfelelő ábrázolása –különböző történeti korokban, stílusokban.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
<ul style="list-style-type: none"> - Ember-, tér- és mozgásábrázolás.Ábrázolási konvenciók megfigyelése és értelmezése a művészet történetében, illetve reprodukálása az adott vagy választott megjelenítési cél érdekében: - Az emberi test ábrázolásának változásai (őskori barlang-festmények, sziklarajzok, kisplasztikák, domborművek; ókori fal- és vázaképek, domborművek, szobrok; középkori falképek, újkori táblaképek, oltárképek, freskók, grafikák, plasztikák; a <i>Willendorfi Vénusztól a gótikus Szép Madonnáig</i> 	<p><i>Matematika:</i> Modelllezés, összefüggések megjelenítése. Transzformációk, adott tárgy más nézőpontból való elképzelése.</p> <p><i>Tánc történet + szakmai tapasztalatok:</i> téri helyzet, pozíciók</p>	

Kulcsfogalmak/fo galmak	Téri helyzet,ábrázolási konvenció vagy ábrázolási rendszer, frontális, kontraposzt,nézőpont, horizontvonal, iránypont, rövidülés, képsík, nézet, egy- és két iránypontos perspektíva, önárnyék, vetett árnyék.
--	--

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Kifejezés, képzőművészet A művészi közlés, mű és jelentése	Órakeret1 0 óra

egység/Fejlesztési cél	Kifejezés, képzőművészet A művészi közlés, mű és jelentése	Órakeret 0 óra
Előzetes tudás	A művészet stíluskorszakait reprezentáló legfontosabb művészeti alkotások, alkotók felismerése, jelentőségének megértése. A vizuális kifejezés eszközeinek felismerése és használata műelemzés során. A megfigyelés segítségével műelemző módszerek alkalmazása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Esztétikai minőségek megalapozott értékelése. Vizuális esztétikai jellegű értékítéletek megfogalmazása elemzésekben, illetve érvényre juttatása az alkotó feladatokban. Eltérő kultúrák legfontosabb vizuális jellemzőinek összehasonlítása. Elemzési szempontok megfelelő érvényesítése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> - Műalkotás és reprodukció, eredeti - virtuális mű/élvezet - Vizuális művészeti élmények közvetlen, személyes megtapasztalása (pl. múzeum-, kiállítás- és/vagy műterem látogatás), az élmények, tapasztalatok szöveges megfogalmazása. Digitális prezentációk. 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Műelemző esszé írása. Könyvtárhasználat. Számítógépes formázás, illusztrálás digitális eszközökkel. <i>Informatika:</i> Internetes (művészeti) portálok használata.</p>

Kulcsfogalmak/fo	Múzeum, állandó és időszakos kiállítás, video-installáció
galmak	

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Kifejezés, képzőművészet Korszakok, stílusirányzatok	Órakeret 34óra
Előzetes tudás	A művészet stíluskorszakait reprezentáló legfontosabb művészeti alkotások, alkotók felismerése, és elhelyezése a megfelelő korban. A vizuális kifejezés eszközeinek felismerése és használata műelemzés során. A művészettörténet főbb korszakainak összegző, lényegkiemelő jellemzése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A vizuális kifejezés eszközeinek pontos értelmezése különböző korokban. A legjelentősebb művészettörténeti stíluskorszakok és irányzatok, témák, illetve problémakörök rendszerezése és összegző ismerete. Esztétikai jellemzők megalapozott értékelése. Vizuális esztétikai jellegű értékítéletek megfogalmazása elemzésekben, és képzőművészeti kapcsolódásainak megértése. Elemzési szempontok megfelelő érvényesítése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> - Művészettörténeti korszakok (őskor, ókor, korakeresztény, romanika és gótika) művészeti ágakra és műfajokra <u>lebontott részletes összegzése, a legfontosabb stílust meghatározó jegyek pontos megkülönböztetésével.</u> - Vizuális művészeti műfajok összehasonlítása több szempontból (pl. műtípusok szerint: <u>portré a szobrászatban és festészetben</u>). - Műelemző módszerek: ikonográfia, stílustörténet, forma és 	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> korstílusok, irányzatok társadalmi és kulturális háttere.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> korstílusok, stílusirányzatok megnevezései, megkülönböztető jegyei,</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Műelemző módszerek: ikonográfia, stílustörténet, forma és tartalom - A művészetben használt legfontosabb alkotói technikák (pl. egyedi és sokszorosított grafika, olaj vagy vizes alapú festmény) felismerése, a művészi kifejezésben betöltött szerepének elemzése. 	<p>stílusirányzatok megnevezései, megkülönböztető jegyei, művészettörténeti párhuzamok.</p> <p>Könyvtárhasználat.</p> <p><i>Ének-zene:</i> Művészet- és zenetörténeti összefüggések (korszakok, stílusok kiemelkedő alkotók, műfajok).</p> <p>Zenei befogadói tapasztalatok.</p>
---	--

Kulcsfogalmak/fogalmak	Korszak, korstílus, stílusirányzat, képzőművészeti műfajok, műtípus, ikonográfia, sokszorosított grafika, magasnyomás, mélynyomás
-------------------------------	---

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Tárgy- és környezetkultúra Tervezés és fogyasztói szokások	Órakeret2 óra
Előzetes tudás	A vizuális környezetben megfigyelhető jellemzők pontos és árnyalt értelmezése és szöveges megfogalmazása. A látott jelenségek elemzéséhez, értelmezéséhez szükséges szempontok megértése. Önálló kérdések megfogalmazása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Vizuálisan is értelmezhető jelenségek, folyamatok társadalmi és gazdasági ok-okozati összefüggéseinek megértése. Különböző korú és típusú tárgyak, és a tárgyakhoz kapcsolódó társadalmi jelenségek értelmezése. A következtetések célirányos megfogalmazása.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> - A hagyományos és a modern társadalmak tárgykészítésének, tárgytervezésének összehasonlítása a fogyasztóra gyakorolt hatások alapján, a fogyasztói szokások megkülönböztetésével és magyarázatával. 	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Társadalmi jelenségek értékelése. Társadalmi normák. Technológiai fejlődés. Fogyasztói társadalom.</p> <p><i>Földrajz:</i> globális társadalmi-gazdasági problémák: fogyasztói szokások, életmód.</p> <p><i>Informatika:</i> az információk közlési célnak megfelelő alakítása, a manipuláció felismerése. Digitális prezentációk.</p>

Kulcsfogalmak/fogalmak	Hagyományos és modern társadalom, fogyasztói szokás, divat, életmód
-------------------------------	---

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Tárgy- és környezetkultúra	Órakeret 4 óra
----------------------------------	----------------------------	----------------

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Tárgy- és környezetkultúra Tárgy és hagyomány	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Tárgyakkal, épületekkel, jelenségekkel kapcsolatos információk gyűjtés. A látott jelenségek elemzéséhez, értelmezéséhez szükséges szempontok önálló kiválasztása. Önálló kérdések megfogalmazása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Különböző korú és típusú tárgyak, épületek megkülönböztetése, elhelyezése a megfelelő korban vagy kultúrában. A következtetések célirányos megfogalmazása. Néprajzi tájegységek tárgyi környezetének, kulturális jellemzőinek megismerése. A múlt tárgyi emlékeinek értékelése, jelentőségük megértése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> - Különböző történeti korok és kultúrák (pl. Európán kívüli is) sajátos, jellemző tárgyainak (pl. totem, amulett), épületeinek, (pl. hagyományos japán lakóház) és díszítőmotívumainak (pl. azték, maja, kalocsai motívumok) elemző vizsgálata a kulturális jegyek pontos megkülönböztetésével, illetve a közös jegyek megkeresésével. - Két – a Kárpát-medence táji tagolódása szerint tetszőlegesen választott – táji csoport, néprajzi csoport (pl. Nyírség, Sárrét, Őrség, Palócföld, Nagykunság, Kalotaszeg, Mezőség) legfontosabb jegyeinek (pl. építkezés, viselet, eszközök, szokások) összegyűjtése, az eredmények képes és szóveges feldolgozása. 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Esztétikai minőségek. Toposz, archetípus. Könyvtárhasználat.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Társadalmi jelenségek értékelése. Társadalmi normák. Hagyomány. Hagyományos népi kultúra.</p> <p><i>Földrajz:</i> Magyarország és a Kárpát-medence, világörökségi helyszínek, építészeti együttesek, kulturális tevékenységek (pl. táncház, busójárás).</p> <p><i>Ének-zene:</i> Népek zenéje, néphagyomány.</p>

1

Kulcsfogalmak/fo	Táji csoport, néprajzi csoport, tájegység, népi kultúra, hagyomány, hagyományörzés, világörökség.
-------------------------	---

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Tárgy- és környezetkultúra Az épített, alakított környezet változásai	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	Tárgyakkal, épületekkel, jelenségekkel kapcsolatos információk gyűjtése. A látott jelenségek elemzéséhez, értelmezéséhez szükséges szempontok önálló kiválasztása. Önálló kérdések megfogalmazása.	
	Vizuálisan is értelmezhető jelenségek, folyamatok társadalmi és	

	Onálló kérdések megfogalmazása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Vizuálisan is értelmezhető jelenségek, folyamatok társadalmi és gazdasági ok-okozati összefüggéseinek megértése. Különböző korú és típusú tárgyak, és a tárgyakhoz kapcsolódó társadalmi jelenségek értelmezése. A következtetések célirányos megfogalmazása.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> - Az építészettörténet fontosabb korszakainak (pl. ókor, romantika, gótika) elemzése és összehasonlítása – különös tekintettel a formai, szerkezeti kapcsolódásokra és különbségekre –, illetve összehasonlítva a 20. század (modern, posztmodern) és kortárs építészeti stílusjegyek és térrendezés sajátos vonásaival, nemzetközi és magyar példák alapján. - A divat szélesen értelmezett fogalmának (pl. öltözködés, életforma, lakberendezés) elemző vizsgálata és értelmezése, reflektálva annak társadalmi összefüggéseire is. - Test és mozgás – az öltözet társadalmi funkciói - A divat és hagyomány kapcsolatának vizuális értelmezése (pl. hagyományos ruhadarab áttervezése, átalakítása, hagyományos díszítmény felhasználásával póló mintatervezés). 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Eszztétikai minőségek. Toposzok, archetípusok állandó és változó jelentésköre. Könyvtárhasználat.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Társadalmi jelenségek értékelése. Társadalmi normák. Technológiai fejlődés. Fogyasztói társadalom.</p> <p><i>Földrajz:</i> Környezet fogalmának értelmezése. Helyi természet- és környezetvédelmi problémák felismerése. Környezettudatos magatartás, fenntarthatóság.</p>
Kulcsfogalmak/fo galmak	Modern, posztmodern, konstruktív-dekonstruktív térrendezés, organikus építészet, divat, társadalmi norma, szubkultúra, értékmegőrzés.

MŰVÉSZETTÖRTÉNET – ÓRAKERET
11. évfolyam – 74 óra

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Kifejezés, képzőművészet Érzelmek, hangulatok kifejezése	Órakeret 6óra
---	---	--------------------------

Kulcsfogalmak/fogalmak	Nonfiguratív megjelenítés, vizuális átírás, redukció, absztrakció, kiemelés, kontraszt, kompozíció, parafrázis, komplementer, vizuális narratív hatás, illusztratív hatás	
Tematikai egység/Fejlesztési cél	Kifejezés, képzőművészet Ábrázolás és stílus	Órakeret 6 óra

Kulcsfogalmak/fogalmak	Téri helyzet,ábrázolási konvenció vagy ábrázolási rendszer, frontális, kontraszt, nézőpont, horizontvonal, iránypont, rövidülés, képsík, nézet, egy- és két iránypontos perspektíva, önárnyék, vetett árnyék.	
Tematikai egység/Fejlesztési cél	Kifejezés, képzőművészet A művészi közlés, mű és jelentése	Órakeret 1 0 óra

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Kifejezés, képzőművészet A művészi közlés, mű és jelentése	Órakeret1 0 óra
---	---	----------------------------

Kulcsfogalmak/fogalmak	Múzeum, állandó és időszakos kiállítás, video-installáció.
-------------------------------	--

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Kifejezés, képzőművészet Korszakok, stílusirányzatok	Órakeret 34óra
---	---	---------------------------

Kulcsfogalmak/fogalmak	Korszak, korstílus, stílusirányzat, képzőművészeti műfaj, műtípus, magasnyomás, mélynyomás, síknyomás, egyéni stílus, avantgárd, avantgárd irányzat, neoavantgárd, posztmodern, kortárs képzőművészet, újmédia, intermedialis műfaj	
-------------------------------	---	--

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Tárgy- és környezetkultúra Tervezés és fogyasztói szokások	Órakeret2 óra
---	---	--------------------------

Kulcsfogalmak/fogalmak	Hagyományos és modern társadalom, fogyasztói szokás, divat, életmód, újrashasznosítás.	
-------------------------------	--	--

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Tárgy- és környezetkultúra Tárgy és hagyomány	Órakeret 4 óra
---	--	---------------------------

Kulcsfogalmak/fogalmak	Táji csoport, néprajzi csoport, tájegység, népi kultúra, hagyomány, hagyományőrzés, világörökség.	
-------------------------------	---	--

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Tárgy- és környezetkultúra Az épített, alakított környezet változásai	Órakeret1 2 óra
---	--	----------------------------

Kulcsfogalmak/fogalmak	Modern, posztmodern, konstruktív-dekonstruktív térrendezés, organikus építészet, divat, társadalmi norma, szubkultúra, értékmegőrzés.	
-------------------------------	---	--

MŰVÉSZETTÖRTÉNET
12. évfolyam
60 óra

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Kifejezés, képzőművészet Érzelmek, hangulatok kifejezése	Órakeret4 óra
Előzetes tudás	Az alkotó tevékenységekben a síkbeli, térbeli kifejezőeszközök, a térábrázolási konvenciók, a szintani ismeretek megfelelő és önálló alkalmazása. Érzelmek, hangulatok megfogalmazása egyéni szín- és formavilágban.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Személyes gondolatok, érzelmek vizuális megjelenítése a vizuális kifejezés alapvető eszközeinek segítségével, saját kifejezési szándék érdekében is. Művészeti (tánc, zene) élmények vizuális feldolgozása. Egyéni asszociációkra támaszkodó átírás, fokozás. Hagyományos és korszerű vizuális technikák alkalmazása. Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról.	

nevelési fejlesztési céljai	Egyéni asszociációkra támaszkodó átírás, fókusz. Hagyományos és korszerű vizuális technikák alkalmazása. Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról.
-----------------------------	---

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> - Látvány megjelenítése egyénileg választott kifejezési szándék (pl. feszültség, figyelemfelhívás, nyugalom) érdekében, a vizuális kifejezés eszközeinek tudatos alkalmazásával (pl. nézőpont, kompozíció, színhasználat, felületkialakítás). <ul style="list-style-type: none"> - Művészeti alkotások (képzőművészet, <u>táncművészet</u>) kifejező, sajátos átdolgozása, átírása, parafrázis készítése (pl. síkból térbe, térből síkba; kép kiegészítése sajátos elemekkel vagy részletekkel, stílus- és műfajváltás, idő és karaktercserék). - Fogalmak, jelenségek (pl. a tánc, a zene, a ritmus) komplex vizuális feldolgozása nem megszokott eszközökkel (pl. talált tárgyakból, szokatlan anyagokból, fénnel). - Szöveges és képi elemek képi kompozícióba rendezése (pl. egymás erősítésével) adott vagy tudatosan választott kifejezési szándék érdekében képzőművészeti példák (pl. dadaizmus, kortárs alkotók) alapján. - Mű és környezetének elemző vizsgálata – konkrét művészeti példák alapján (pl. oltárkép, köztéri szobor, díszlet, installáció, land-art, street art). 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i>szöveg és kép illusztratív, narratív kapcsolata.</p> <p><i>Ének-zene:</i>zenei élmény.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> jelenetek, táncmozgások, összetett hatások.</p> <p><i>Informatika:</i>számítógép felhasználószintű alkalmazása.</p>

Kulcsfogalmak/fo galmak	Nonfiguratív megjelenítés, vizuális átírás, redukció, absztrakció, kiemelés, kontraszt, kompozíció, parafrázis, komplementer, vizuális narratív hatás, illusztratív hatás, installáció, environment/környezetművészet, fény-művészet
--	--

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Kifejezés, képzőművészet Ábrázolás és stílus	Órakeret4 óra
Előzetes tudás	Megfigyelt téri helyzetek, forma, arány, fény és színviszonyok ábrázolása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Megfigyelt téri helyzetek, fény- és színviszonyok adott vagy választott célnak megfelelő ábrázolása – különböző történelmi korokban, stílusokban.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> - Ábrázolási konvenciók megfigyelése és értelmezése a művészet történetében. Ember-, tér- és mozgásábrázolások összehasonlító elemzése. - Az emberi test ábrázolásának változásai az őskori barlangfest-ményektől Picasso: Avignoni kisasszonyokjáig, az egyiptomi falfestményektől Gauguin tahiti nőiig, a görög vázarajzoktól Degas balerináiig, Polükleitosz:Dárdavivőjétől Boccioni futurista plasztikájáig, a krétai papnóktól ManetOlympiájáig, Botticelli és Rubens táncoló Gráciáitól Matisse és Csontváry körtáncáig; Da Vinci és Barcsay Jenő anatómiai rajzaitól, s Rembrandt amszterdami anatómiaórájától a 3D-s megjelenítésig. 	<p><i>Matematika:</i> Modelllezés, összefüggések megjelenítése. Transzformációk, adott tárgy más nézőpontból való elképzelése.</p> <p><i>Tánc történet:</i> különböző történelmi tánc típusok, formációk</p>

<p>Vinci és Barcsay Jenő anatómiai rajzaitól, s Rembrandt amszterdami anatómiaórájától a 3D-s megjelenítésekig. A reneszánsz madonnáktól a japán gésáig és Warhol pop divójáig. Az oltárképektől a fényplasztikáig.</p>	
---	--

<p>Kulcsfogalmak/fogalmak</p>	<p>Téri helyzet, ábrázolási konvenció vagy ábrázolási rendszer, nézőpont, horizontvonal, iránypont, rövidülés, képsík, nézet, axonometria, egy- és két iránypontos perspektíva, önárnyék, vetett árnyék.</p>
--------------------------------------	--

<p>Tematikai egység/Fejlesztési cél</p>	<p>Kifejezés, képzőművészet A művészi közlés, mű és jelentése</p>	<p>Órakeret 8 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A művészet stíluskorszakait reprezentáló legfontosabb művészeti alkotások, alkotók felismerése, jelentőségének megértése. A vizuális kifejezés eszközeinek felismerése és használata műelemzés során. A megfigyelés segítségével műelemző módszerek alkalmazása.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Esztétikai minőségek megalapozott értékelése. Vizuális esztétikai jellegű értékítéletek megfogalmazása elemzésekben, illetve érvényre juttatása az alkotó feladatokban. Eltérő kultúrák legfontosabb vizuális jellemzőinek összehasonlítása. A technikai képalkotás – fotográfia, mozgókép – műtípusainak, kifejezőeszközeinek ismerete, elemzése és képzőművészeti kapcsolódásainak megértése. Elemzési szempontok megfelelő érvényesítése.</p>	

<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Modern kori és kortárs társadalmi problémákat bemutató tematikus ábrázolások elemzése a művészetben (pl. osztálykülönbségek, elidegenedés, szegénység, erőszak) konkrét példákon keresztül. - Vizuális művészeti élmények közvetlen, személyes meg tapasztalása (pl. múzeum-, kiállítás-és vagy műterem látogatás), az élmények, tapasztalatok szöveges megfogalmazása. A jövő múzeuma. 	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> globális társadalmi és gazdasági problémák.</p> <p><i>Mozgóképkultúra és médiaismeret:</i> a mozgókép alapvető kifejezőeszközei.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Műelemző esszé írása. Könyvtárhasználat. Számítógépes formázás, illusztrálás digitális képfeldolgozó eszközökkel.</p> <p><i>Informatika:</i> Internetes (művészeti) portálok használata.</p>

	Digitális prezentációk.
--	-------------------------

Kulcsfogalmak/fogalmak	Portfólió, mozgóképi kifejezőeszköz, video-installáció, múzeum, állandó és időszaki kiállítás.
-------------------------------	--

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Kifejezés, képzőművészet Korszakok, stílusirányzatok	Órakeret 22óra
Előzetes tudás	A művészet stíluskorszakait reprezentáló legfontosabb művészeti alkotások, alkotók felismerése, és elhelyezése a megfelelő korban. A vizuális kifejezés eszközeinek felismerése és használata műelemzés során. A művészettörténet főbb korszakainak összegző, lényegkiemelő jellemzése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A vizuális kifejezési eszközök értelmezése különböző korokban, kultúrákban. A legjelentősebb művészettörténeti stíluskorszakok és irányzatok – a reneszánsztól a kortárs művészetig – jellegzetességei. A fontosabb témák, illetve problémakörök rendszerezése és összegző ismerete. Műfajok, technikák változása a minél pontosabb közlés érdekében. Az esztétikai jellemzők megalapozott értékelése. Vizuális esztétika ésképzőművészet– értékítéletek megfogalmazása elemzésekben. Elemzési szempontok megfelelő érvényesítése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> - Művészettörténeti korszakok (a reneszánsztól az avantgárd izmusokig) műfajokra lebontott részletes összegzése. A legfontosabb stílusjegyek pontos megkülönböztetésével. - Műfaji összevetések – több szempontból (pl. műtípusok szerint: <u>aktábrázolások</u>, <u>táncábrázolások</u> a festészetben, szobrászatban és a fotóművészetben az őskortól napjainkig; portré a szobrászat-ban, a festészetben és a mediális művészetekben). - A 19. század és a századforduló irányzatainak (pl.: impresszionizmus, posztimpresszionizmus, szecesszió) és a 20. század legfontosabb avantgárd irányzatainak (ld.: fauvizmus, kubizmus, expresszionizmus, futurizmus, dadaizmus, szürrealizmus) részletes összegzése, a legfontosabb stílusjegyek pontos megkülönböztetésével. - A 20. század második fele vizuális művészeti irányzatainak konstruktív, expresszív és konceptuális példáinak fakultatív vizsgálata. - A művészetben használt legfontosabb alkotói technikák (pl.: egyedi és sokszorosított grafika, olaj vagy vizes alapú festmény) felismerése, a művészi kifejezésben betöltött szerepének elemzése. 	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> korstílusok, irányzatok társadalmi és kulturális háttere.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> korstílusok, stílusirányzatok megnevezései, megkülönböztető jegyei, művészettörténeti párhuzamok. Könyvtárhasználat.</p> <p><i>Ének-zene:</i> Művészet- és zenetörténeti összefüggések (korszakok, stílusok kiemelkedő alkotók, műfajok). Zenei befogadói tapasztalatok.</p>

Kulcsfogalmak/fogalmak	Korszak, korstílus, stílusirányzat, képzőművészeti műfaj, műtípus, magasnyomás, mélynyomás, síknyomás, egyéni stílus, avantgárd, avantgárd irányzat, neoavantgárd, posztmodern, kortárs képzőművészet, újmédia, intermedialis műfaj, ...
-------------------------------	--

Kulcsfogalmak/fogalmak	avantgárd, avantgárd irányzat, neoavantgárd, posztmodern, kortárs képzőművészet, újmédia, intermedialis műfaj, eseményművészet, interaktív művészet, hálózati művészet.
-------------------------------	---

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Vizuális kommunikáció A fotografikus kép nyelve	Órakeret2 óra
Előzetes tudás	A vizuális kifejezés eszközeinek felismerése és használata műelemzés során. A fényképezés képalkotó lehetőségeinek ismerete és megértése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A vizuális kifejezés eszközeinek pontos értelmezése kortárs művészeti alkotások elemző feldolgozása során. Vizuális esztétikai jellegű értékítéletek megfogalmazása elemzésekben, fakultatív érvényre juttatása alkotó feladatokban. A fotográfia műtípusai, műfajai.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> - A fotó mint a technikai képalkotás alapmédiuma; főbb sajátosságai (pl.: fakultatív elemzések – Henri Cartier-Bresson, Robert Capa, André Kertész művei – megadott szempontok alapján). - Fakultatív feladatok: Technikai kép és szöveg kiegészítő alkalmazása komplex feladat kapcsán (pl.: fekete-fehér és/vagy színes fotográfika készítése saját felvételek átalakításával – manuális vagy digitális technikával –, majd a kép felhasználása saját névjegykártya vagy fejléces levélpapír, boríték tervezése során), elsősorban az alkalmazott fotográfia gyakorlati szerepének felismerése céljából. - Adott téma (pl.: <u>táncábrázolások</u>, <u>térformák</u>, <u>pozíciók</u> stb. grafikus és fotografikus megjelenítése; parafrázisok készítése. 	<p><i>Mozgóképkultúra és médiaismeret:</i> A fotografikus technikával rögzített kép. Valóságábrázolás és hitelesség. Tömegtájékoztatás és demokrácia.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> A vizuális közlés verbális és nem verbális elemei. A nyelv mint jelrendszer. Irodalmi emlékhelyek, alkotói életművek fotódokumentumai.</p> <p><i>Informatika:</i> az internetes közléstípusok tartalmi megbízhatósága és vizuális megjelenése.</p>

Kulcsfogalmak/fogalmak	Fotográfia kettős természete: reprodukció és manipuláció/"ábrázolat", reprezentáció, fotogenitás, fotószerűség, „fotós látásmód”, műfaj/műtípus/stílus a fotóművészetben, arculatterv, tipográfia, (fotográfika).
-------------------------------	---

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Vizuális kommunikáció Tömegkommunikáció	Órakeret2 óra
Előzetes tudás	A reklám hatásmechanizmusának elemzése.	

Előzetes tudás	A reklám hatásmechanizmusának elemzése.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tömegkommunikáció eszközeinek és formáinak ismerete és értelmezése. Reklámok összetett elemzése.

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Reklám a művészetben és a hétköznapokban–Toulouse-Lautrectől a giccs-dömpingig. – A művészet kommercializálódása. – A reklám hatásmechanizmusának feltárása: fakultatív gyűjtőmunka, illetve komplex kreatív gyakorlatok (pl.: szerepjátékkal egy sztár karrierjének „felépítése” a tömegmédiában; fiktív reklámkampány tervezése és kivitelezése). 	<p><i>Mozgóképkultúra és médiaismeret:</i> A médiaipar működése. A reklám hatásmechanizmusa. Sztárok és szenzációk. Nemi szerepek reprezentációja. Virtuális valóság. Sztereotípa, tömegkultúra.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> <u>díszlet, jelmez, kellék, fény- és hanghatások</u>, jellem-ábrázolás.</p> <p><i>Ének-zene:</i> populáris zenei stílusok.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> médiaszövegek kommunikációs és műfaji jellemzői.</p> <p><i>Informatika:</i> az információk közlési célnak megfelelő alakítása, a manipuláció felismerése.</p>

Kulcsfogalmak/fogalmak	Reklám, sztár/jelenség, attribútum, öltözet/megjelenés, reklámtárgy, plakát, szlogen, banner, spot, klip, weblap.
-------------------------------	---

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Tárgy- és környezetkultúra Tárgy és hagyomány	Órakerető óra
Előzetes tudás	Tárgyakkal, épületekkel, jelenségekkel kapcsolatos információk gyűjtés. A látott jelenségek elemzéséhez, értelmezéséhez szükséges szempontok önálló kiválasztása. Önálló kérdések megfogalmazása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Különböző korú és típusú tárgyak, épületek megkülönböztetése, elhelyezése a megfelelő korban vagy kultúrában. A következtetések célirányos megfogalmazása. Néprajzi tájegységek tárgyi környezetének, kulturális jellemzőinek megismerése. A múlt tárgyi emlékeinek értékelése, jelentőségük megértése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Különböző történeti korok és kultúrák (pl. Európán kívüli is) sajátos, jellemző tárgyainak (pl. totem, amulett), épületeinek, (pl.: hagyományos japán lakóház) és díszítőmotívumainak (pl.: azték, maja, kalocsai motívumok) elemző vizsgálata a kulturális jegyek pontos megkülönböztetésével, illetve a közös jegyek megkeresésével. – Két – a Kárpát-medence táji tagolódása szerint tetszőlegesen 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Esztétikai minőségek. Toposz, archetípus. Könyvtárhasználat.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Társadalmi</p>

<p>– Két – a Kárpát-medence táji tagolódása szerint tetszőlegesen választott – táji csoport, néprajzi csoport (pl. Nyírség, Sárrét, Őrség, Palócföld, Nagykunság, Kalotaszeg, Mezőség) legfontosabb jegyeinek (pl. építkezés, viselet, eszközök, szokások) összegyűjtése, az eredmények képes és szöveges feldolgozása.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Társadalmi jelenségek értékelése. Társadalmi normák. Hagyomány. Hagyományos népi kultúra.</p> <p><i>Földrajz:</i> Magyarország és a Kárpát-medence, világörökségi helyszínek, építészeti együttesek, kulturális tevékenységek (pl. táncház, busójárás).</p> <p><i>Ének-zene:</i> Népek zenéje, néphagyomány.</p>
---	--

Kulcsfogalmak/fo galmak	Táji csoport, néprajzi csoport, tájegység, népi kultúra, hagyomány, hagyományörzés, világörökség.
--	---

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Tárgy- és környezetkultúra Az épített, alakított környezet változásai	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	Tárgyakkal, épületekkel, jelenségekkel kapcsolatos információk gyűjtése. A látott jelenségek elemzéséhez, értelmezéséhez szükséges szempontok önálló kiválasztása. Önálló kérdések megfogalmazása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Vizuálisan is értelmezhető jelenségek, folyamatok társadalmi és gazdasági ok-okozati összefüggéseinek megértése. Különböző korú és típusú tárgyak, és a tárgyakhoz kapcsolódó társadalmi jelenségek értelmezése. A kortárs építészet és a kortárs téralakítás megjelenéseinek értelmezése. A következtetések célirányos megfogalmazása.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>– Az építészettörténet fontosabb korszakainak (pl. ókor, romanika, gótika, reneszánsz, barokk, klasszicizmus, eklektika, szecesszió) elemzése és összehasonlítása – különös tekintettel a formai, szerkezeti kapcsolódásokra és különbségekre. A történeti és a 20. századi (modern, posztmodern), illetve a kortárs építészet stílusjegyeinek összehasonlítás; a térrendezés sajátos vonásai – nemzetközi és magyar példák alapján.</p> <p>– Kortárs környezetalakítás és térrendezés elemző vizsgálata a közvetlen környezetben (fakultatív).</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Esztétikai minőségek. Toposzok, archetípusok állandó és változó jelentésköre. Könyvtárhasználat.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Társadalmi jelenségek értékelése. Társadalmi normák. Technológiai fejlődés. Fogyasztói társadalom.</p> <p><i>Földrajz:</i> Környezet fogalmának értelmezése. Helyi természet- és környezetvédelmi problémák</p>

<p>közvetlen környezetben (fakultatív).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Művészi, azaz a térrendezés kifejező szándékú felhasználásának rendszerező elemzése és kipróbálása (pl.: díszlet, <i>land art</i>, <i>street art</i>). - A divat szélesen értelmezett fogalmának (pl. öltözködés, életforma, lakberendezés) elemző vizsgálata és értelmezése, reflektálva annak társadalmi összefüggéseire is. (fakultatív) - A divat és hagyomány kapcsolatának vizuális értelmezése (pl. hagyományos ruhadarab áttervezése, átalakítása, hagyományos díszítmény felhasználásával póló vagy <u>fellépőruha</u>, <u>jelmez</u>>mintatervezés; <u>fakultatív feladat</u>). - A kulturális értékmegőrzés (pl. környezet- és műemlék-védelem) lehetőségének vizsgálata, az eredmények képes és szöveges feldolgozása, összegzése különös tekintettel annak felhívó jellegére.– <u>fakultatív feladat</u>. 	<p>fogalmának értelmezése. Helyi természet- és környezetvédelmi problémák felismerése. Környezettudatos magatartás, fenntarthatóság. Globális társadalmi-gazdasági problémák fogyasztói szokások, életmód. Fenntarthatóság. Környezet és természetvédelem.</p>
<p>Kulcsfogalmak/fo galmak</p>	<p>Modern, posztmodern, konstruktív-dekonstruktív térrendezés, organikus építészet, Bauhaus, funkcionalizmus, divat, társadalmi norma, szubkultúra, értékmegőrzés.</p>

MŰVÉSZETTÖRTÉNET
12. évfolyam –60 óra
ÓRAKERET

<p>Tematikai egység/Fejlesztési cél</p>	<p>Kifejezés, képzőművészet Érzelmek, hangulatok kifejezése</p>	<p>Órakeret 4óra</p>
--	--	---------------------------------

<p>Kulcsfogalmak/fog almak</p>	<p>Nonfiguratív megjelenítés, vizuális átírás, redukció, absztrakció, kiemelés, kontraszt, kompozíció, parafrázis, komplementer, vizuális narratív hatás, illusztratív hatás, installáció, environment/környezet-művészet, fényművészet.</p>	
<p>Tematikai egység/Fejlesztési cél</p>	<p>Kifejezés, képzőművészet Ábrázolás és stílus</p>	<p>Órakeret 6 óra</p>

<p>Kulcsfogalmak/fog almak</p>	<p>Téri helyzet, ábrázolási konvenció vagy ábrázolási rendszer, nézőpont, horizontvonal, iránypont, rövidülés, képsík, nézet, axonometria, egy- és két iránypontos perspektíva. önárnyék. vetett árnyék.</p>	
---------------------------------------	--	--

Kulcsfogalmak/fogalmak	Téri helyzet, ábrázolási konvenció vagy ábrázolási rendszer, nézőpont, horizontvonal, iránypont, rövidülés, képsík, nézet, axonometria, egy- és két iránypontos perspektíva, önárnyék, vetett árnyék.	
Tematikai egység/Fejlesztési cél	Kifejezés, képzőművészet A művészi közlés, mű és jelentése	Órakeret 8 óra

Kulcsfogalmak/fogalmak	Múzeum, állandó és időszakos kiállítás, portfólió, video-installáció	
Tematikai egység/Fejlesztési cél	Kifejezés, képzőművészet Korszakok, stílusirányzatok	Órakeret 22óra

Kulcsfogalmak/fogalmak	Korszak, korstílus, stílusirányzat, képzőművészeti műfaj, műtípus, magasnyomás, mélynyomás, síknyomás, egyéni stílus, avantgárd, avantgárd irányzat, neoavantgárd, posztmodern, kortárs képzőművészet, újmédia, intermedialis műfaj, eseményművészet, interaktív művészet, hálózati művészet.	
-------------------------------	---	--

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Vizuális kommunikáció A fotografikus kép nyelve	Órakeret 2 óra
---	--	---------------------------------

Kulcsfogalmak/fogalmak	Fotográfia kettős természete: reprodukció és manipuláció/"ábrázolat", reprezentáció, fotogenitás, fotószerűség, „fotós látásmód”, műfaj/műtípus/stílus a fotóművészetben, arculatterv, tipográfia, (fotografika).	
-------------------------------	---	--

19

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Vizuális kommunikáció Tömegkommunikáció	Órakeret 2 óra
---	--	---------------------------------

Kulcsfogalmak/fogalmak	Reklám, sztár/jelenség, attribútum, öltözet/megjelenés, reklámtárgy, plakát,	
-------------------------------	--	--

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Tárgy- és környezetkultúra Tárgy és hagyomány	Órakeret 6 óra
Kulcsfogalmak/fogalmak	Táji csoport, néprajzi csoport, tájegység, népi kultúra, hagyomány, hagyományörzés, világörökség.	
Tematikai egység/Fejlesztési cél	Tárgy- és környezetkultúra Az épített, alakított környezet változásai	Órakeret 1 2 óra
Kulcsfogalmak/fogalmak	Modern, posztmodern, konstruktív-dekonstruktív térrendezés, organikus építészet, Bauhaus, funkcionalizmus, divat, társadalmi norma, szubkultúra, értékmegőrzés.	

